

FM 2014/129.1

29. april 2014

Naaja H. Nathanielsen

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxxx om ændring af Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond.
(Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer)

Inuit Ataqatigiit forholder sig stærkt undrende overfor ordlyden i svarnotatet fra Naalakkersuisut til denne lov. Det er tydeligt at Naalakkersuisut er imod denne ændring og i efteråret blev Naalakkersuisut nedstemt af Inatsisartut, fordi Inatsisartut ønskede de ændringer vi skal behandle i dag. Men de argumenter Naalakkersuisut bruger er uforståelige.

Inuit Ataqatigiit henviser forslaget til Finans- og Skatteudvalget inden andenbehandlingen og vi opfordrer kraftigt til, at udvalget indgår en tæt dialog med Naalakkersuisut således at man får en fælles forståelse af konsekvenserne af lovforslaget. På et så vigtigt område som råstofområdet, vil det være mest passende, at vi forsøger at indgå kompromisser også skabe enighed. Inuit Ataqatigiit skal bede udvalget forholde sig til de påstande der fremsættes i svarnotatet fra Naalakkersuisut.

Det er vigtigt at skelne mellem kravene i Selvstyreloven, mulighederne i råstofloven og råstoffonden. Det er tre forskellige love, men Naalakkersuisut blander dem sammen. Ifølge Selvstyreloven tæller alle værdier med når det skal besluttes om vi skal have reduceret bloktilskuddet fra staten. Hver krone vi har tjent på råstoffer og alle de fysiske værdier vi har fået fra råstofselskaber. Men der eksisterer ikke noget krav om, at Grønland skal have en råstoffond. Det er helt vores egen beslutning, som blev taget af Inatsisartut i 2008, inden Selvstyreloven og råstofloven trådte i kraft. Det er op til os hvordan vi indretter denne fond. For Inuit Ataqatigiit er det vigtigt at det er penge der står i fonden, og ikke bygninger. Penge kan investeres et andet sted og give et afkast man kan bruge til fx at hjemtage områder fra den danske stat.

Når Selvstyret i dag forhandler med et råstofselskab tager man udgangspunkt i råstofloven. Ifølge den skal der laves en IBA aftale, mellem Selvstyret, kommunen og råstofselskabet. Som en del af en IBA aftale kan man aftale at råstofselskabet bygger noget, fx en sportshal. Ifølge selvstyreloven tæller en sådan sportshal som en råstofindtægt. Derfor tæller sportshallen med, når staten udregner om bloktilskuddet skal nedsættes eller ej. Det er en aftale vi har indgået med den danske stat. Den står vi alle bag. Men det har intet med råstoffonden at gøre. Men Naalakkersuisut ønsker at denne sportshal skal tælle som en indtægt i råstoffonden også. Inuit Ataqatigiit mener ikke, at værdier modtaget i en IBA aftale skal kunne træde i stedet for skatter- og afgifter. Dette er en markant misforståelse af det beslutningsforslag der blev fremsat i efteråret. Det vil naturligvis være uansvarligt at træffe en sådan beslutning. Eventuelle IBA-aftaler om opfør-

else af anlæg, må alene være et tillæg til de aftalte skatte og afgifter og aldrig en erstatning.

Inuit Ataqatigiits er uenige i dette. Penge fra skatter kan du investere andre steder og få et afkast på. Et sådant afkast kan vi købe nye ting for eller hjemtage områder fra den danske stat. Det kan du ikke med en sportshal. Når den først er bygget er den til glæde for lokalbefolkningen. Men den bliver også en driftsudgift for kommunen. Og efter nogle år er den ikke længere penge værd. Og dermed er den blevet en udgift. Hvorfor skal vi have bygninger i vos råstoffond, som hen ad vejen miste værdi?

Naalakkersuisuts argumenter er uforståelige for os. Vi forstår ikke hvordan en sportshal vil kunne bidrage til at hjemtage områder fra den danske stat eller hvordan en sportshal kan være til gavn for vores efterkommere i form af kontanter. Men det er det som Naalakkersuisut påstår i svarnotatet. Inuit Ataqatigiit ønsker svar på hvordan dette konkret efterkommes. Hvordan kan man spare en sportshal op og hvordan er det positivt for samfundet at denne tæller som en indtægt i råstoffonden, selvom den reelt mister værdi hver dag der går og ikke kan investeres og give afkast til samfundet?

Endeligt skal Inuit Ataqatigiit kritisere, at et flertal i Inatsisartut ikke ville forpligte sig til at vi kun må benytte afkastet fra råstoffonden. I vores øjne er dette den største fare for råstoffonden. At den bare bliver et tag-selv bord hvor politikere med store drømme henter penge uden tanke på vores efterkommere. Dermed bliver råstoffondens formue mindre og mindre og der bliver tilsvarende mindre til vores efterkommere. Men et flertal valgte i efteråret at stemme forslaget fra Inuit Ataqatigit ned om at vi kun må bruge afkastet fra fonden. Det virker derfor mærkeligt at Naalakkersuisut nu taler om at sikre vores efterkommere gennem gamle bygninger, når man ikke vil sikre dem ved at gemme penge til dem.

Med disse ord ønsker vi Inatsisartut en god debat om dette emne der er så vigtig for vores fremtidige handlemuligheder.